

ŠILUMA SU NEPASKIRSTYTU KARŠTU VANDENIU – KAS TAI?

Kristina Engelgardt-Tkačuk
Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija

Nauja eilutė sąskaitose už šildymą – kada ir kodėl atsirado?

Nuo šių metų rugpjūčio 1 d. įsigaliojo nauji Komisijos rekomenduojami šilumos paskirstymo metodai, pagal kurių nuostatas skirstoma šiluma visuose centralizuotai šildomuose Lietuvos Respublikos daugiabučiuose. Šiuose metoduose yra daug vartotojams aktualių naujovių, tačiau daugiausia visuomenės dėmesio sulaukė į sąskaitas už šildymą įtraukta nauja eilutė „su nepaskirstytu karštu vandeniu suvartotas šilumos kiekis“.

Nepaskirstytas karštas vanduo – viršijantis leistinas apskaitos prietaisų paklaidas skirtumas tarp geriamojo vandens karštam vandeniui paruošti kiekio, išmatuoto daugiabučio namo įvade, ir butų karšto vandens skaitiklių rodmenų sumos. Atitinkamai su nepaskirstytu karštu vandeniu suvartotas šilumos kiekis – pastato karšto vandens tiekimo sistemoje suvartotas, bet vartotojams pagal butuose įrengtus karšto vandens apskaitos prietaisus arba pagal karšto vandens suvartojimo normatyvus nepriskirtas apmokėti šilumos kiekis.

Šis šilumos kiekis gali susidaryti dėl įvairių priežasčių:

- avarijos karšto vandens tiekimo sistemoje ar nesandarių karšto vandens tiekimo vamzdžių;
- gyventojams nedeclaruojant (ar neteisingai deklaraujant) suvartotą karšto vandens kiekį arba tai darant skirtingu metu;
- įvadinio geriamojo vandens apskaitos prietaiso, įrengto prieš karšto vandens ruošimo įrenginius (gyventojai turi apmokėti už visą įvadinio apskaitos prietaisu užfiksuotą vandens kiekį), ir vartotojų butuose įrengtų karšto vandens apskaitos prietaisų rodmenų nuskaitymo skirtingu laiku.

Pagal iki šių metų rugpjūčio 1 d. galiojusius Komisijos rekomenduojamus šilumos paskirstymo metodus visas pastate suvartotas ir įvadinio šilumos apskaitos prietaisu užfiksuotas šilumos kiekis buvo skirstomas į keturias dalis: šilumos kiekį butams šildyti, šilumos kiekį karštam vandeniui ruošti, šilumos kiekį karšto vandens temperatūrai palaikyti ir šilumos kiekį bendrosioms reikmėms. Su nepaskirstytu karštu vandeniu suvartotas šilumos kiekis nebuvo išskiriamas į atskirą sąskaitos eilutę ir vartotojams šildymo sezono metu buvo priskiriamas apmokėti kartu su šilumos kiekiu šildymui, o ne šildymo sezono metu – kartu su šilumos kiekiu karšto vandens temperatūrai palaikyti („gyvatukas“). Taigi vartotojai apmokėdavo šilumos nuostolius karšto vandens tiekimo sistemoje net nežinodami, dėl ko jie susidaro. Nauji Komisijos rekomenduojami šilumos paskirstymo metodai, išskiriant su nepaskirstytu karštu vandeniu suvartotą šilumos kiekį, tapo svarių pagrindu patiems gyventojams labiau kontroliuoti name suvartojamą šilumą.

Kokia nauda vartotojams?

Pirma, su nepaskirstytu karštu vandeniu suvartotas šilumos kiekis pateikiamas apmokėti tik karšto vandens vartotojams. Todėl vartotojai, kurių butai atjungti nuo karšto vandens tiekimo sistemos, tokio mokėjimo negaus.

Antra, šis kiekis apskaičiuojamas tiek šildymo, tiek ne šildymo sezonu, todėl, priešingai nei buvo anksčiau, jeigu karšto vandens tiekėjas nesutvarkė karšto vandens apskaitos pastate, šis kiekis vartotojams nebus pateikiamas apmokėti.

Trečia, tuo atveju, jei sąskaitose atsiranda eilutė mokėjimo už su nepaskirstytu karštu vandeniu suvartotą šilumos kiekį, gyventojams reikėtų kreiptis į pastato valdytoją (administratorių arba bendriją), kuris turi teisę patikrinti visų daugiabučio namo butų apskaitos prietaisų rodmenis ir nustatyti deklaruoto ir faktiškai pastate suvartoto karšto vandens kiekio nesutapimo priežastis. Jei to priežastis – kai kuriuose butuose nedeklaruotas faktiškai suvartotas karšto vandens kiekis, šilumos tiekėjas (karšto vandens tiekėjas) perskaičiuos visiems namo gyventojams pateiktas sąskaitas, atitinkamai jas sumažindamas.

Gyventojams nesudarant sąlygų patikrinti apskaitos prietaisų šilumos tiekėjas (karšto vandens tiekėjas) gali pritaikyti karšto vandens suvartojimo normatyvus.

Jeigu skirtumas tarp geriamojo vandens apskaitos prietaiso, įrengto prieš karšto vandens ruošimo įrenginį, ir butuose įrengtų karšto vandens apskaitos prietaisų rodmenų yra didesnis nei 15 proc., kontrolinius atsiskaitomųjų karšto vandens prietaisų rodmenis ne rečiau kaip kartą per pusę metų taip pat privalo tikrinti ir karšto vandens tiekėjas.

Kodėl su nepaskirstytu karštu vandeniu suvartotas šilumos kiekis kartais pateikiamas apmokėti su minuso ženklu?

Nepaskirstytam karštam vandeniui paruošti suvartotas šilumos kiekis sąskaitoje gali būti nurodomas tiek su „+“, tiek su „-“ ženklu. Jei tam tikrą mėnesį vartotojų deklaruotas karšto vandens kiekis buvo mažesnis nei faktiškai pastate suvartotas, susidarys teigiamas su nepaskirstytu karštu vandeniu suvartotas šilumos kiekis, kurį apmokės visi vartotojai proporcingai jų butų naudingiesiems plotams. Jei nustatytas ar deklaruotas anksčiau nedeklaruotas karšto vandens kiekis viršys faktiškai tą mėnesį pastate suvartotą karšto vandens kiekį, susidarys neigiamas su nepaskirstytu karštu vandeniu suvartotas šilumos kiekis – tokiu atveju pagal naudinguosius plotus jis bus išdalijamas visiems karšto vandens vartotojams gražinant susidariusį skirtumą, t. y. mažinant mokėtiną sumą už paslaugas.